

ILUPUUDE JA -PÕÕSASTE ISTIKUD

Young ornamental trees and shrubs for selling

EESSÕNA

Eesti standard EVS 778:2001 "Ilupuude ja -põõsaste istikud" on koostatud Eesti Aiandusliidu poolt.

Standardi kavand on läbi arutatud erialaekspertide ja ametkondadevahelise töörühma poolt. Esitatud märkusi ja täiendusi on arvestatud standardi lõppredaktsioonis.

Käesolev standard on koostatud esmakordselt.

Standardis esitatakse istutusmaterjali kvaliteedinõuded. Istutusmaterjal on füsioloogiliste omaduste, kasvamise ja kasutamise järgi rühmitatud.

Standard on kinnitatud ja kasutusele võetud Eesti standardina EVS 778:2001 Eesti Standardikeskuse 16.02.2001 käskkirjaga nr 32.

Registrisse kantud 16.02.2001 nr 115, projekti nr 50911 standardite andmebaasis.

Standardi koostamisel on kasutatud Kanada Äripuukoolide Liidu poolt välja antud Kanada Istikute Standardit ja Eesti Dendroloogia Seltsi ja Eesti Aiandusliidu kogutud turustusnõudeid ja muud teavet.

SISUKORD

1	KÄSITLUSALA	1
2	TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	1
3	KVALITEEDINÕUDED	4
3.1	Miimumnõuded	4
3.1.1	Kõik istikud.....	4
3.1.2	Paljasjuursed istikud	5
3.1.3	Nõuistikud (konteineristikud)	5
3.1.4	Mullapalliga istikud	5
3.2	Kvaliteedinõuded taimerühmiti	5
3.2.1	Okaspuud ja -põõsad.....	5
3.2.2	Lehtpuud	9
3.2.3	Lehtpõõsad	11
3.2.4	Ronitaimed.....	19
3.2.5	Roosid	22
3.2.6	Püsikud.....	22
4	PAKENDAMINE JA MÄRGISTUS.....	28
4.1	Pakendamine.....	28
4.1.1	Niiskus.....	28
4.1.2	Toodete arv.....	28
4.1.3	Toote nähtavus	28
4.1.4	Pakkematerjal	28
4.1.5	Kemikaalide kasutamine	28
4.2	Märgistus	28
4.2.1	Märgistuse asukoht	28
4.2.2	Märgistuse sisu.....	29
4.3	Ekspordinõuded	29
	Lisa 1 Märgistusel kasutatavad lühendid.....	30
	Lisa 2 Soovituslik teave.....	30

ILUPUUDE JA -PÕÖSASTE ISTIKUD

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard käsitleb turustatavate ilupuude ja -põõsaste, ronitaimede ning püsikute istikute kvaliteedinõudeid, pakendamist ja märgistamist.

2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesolevas standardis kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

Liik: kindla loodusliku levialaga pärilikult ühetaoliste organismide rühm, mille isendid omavahel vabalt ristuvad, kuid teiste liikide isenditega harilikult sigimisvõimelisi järglasi ei anna.

Sort: liigisisene üksus; harilikult aretaja sihikindla töö tulemusena saadud majanduslike ja bioloogiliste omaduste ning morfoloogiliste tunnuste poolest sarnaste taimede kogum, mis erineb teiste sortide taimedest vähemalt ühe, järgmiste (seemneliste või vegetatiivsete) põlvkondade jooksul säiluva tunnuse poolest.

Vorm: väikseim liigisisene üksus; harilikult loodusliku tekkega mittepärilike erisuste tõttu ainult vegetatiivselt paljundatav sarnaste taimede kogum, kuhu kuuluvad sageli ka mutandid.

Ilutaimed: esteetiliste vajaduste rahuldamiseks kasvatatavad taimed, sealhulgas ilupuud ja -põõsad, aialilled, lõikelilled ja toataimed.

Heitlehised taimed: taimed, mis langetavad lehed puhkeperioodiks.

Talvehaljad taimed: rohttaimed, mis säilitavad haljad lehed ületalve.

Igihaljad taimed: taimed (enamik okaspuid, osa rododendroniliike ning lume all talvituvad kääbuspõõsad), millel püsivad lehed aastaringi: lehtede eluiga on 2 kuni 5 aastat.

Puukool: avamaal või katmikalal asuv ettevõtte, kus paljundatakse ja kasvatatakse seemikuid ning puude, põõsaste, püsikute jm taimede istikuid.

Emastandik: liigi-, sordi- või vormiehtsate ning tervete taimede (emataimede) istandik, kust võetakse seemneid, oksi jm paljundusmaterjali istikute kasvatamiseks.

Istik: seemnest või mingi vegetatiivse paljundusvõtte abil kasvatatud noor puit- või rohttaim (puu, põõsas, püsik jm), mis on vähemalt üks kord ümber istutatud.